

PAULO TŶ CARTA HAN: FILIPOS TÁ KE AG MŶ CARTA

¹ Paulo tŷ rá vĕ, inh. Isŷ ěmã tŷ *Filipos* tá ke ag mŷ rán hã vĕ. Kŷ *Timóteo* vŷ inh mré ãjag mŷ jĕnĕg mŷ gé, inh mré *Jesus Cristo* mŷ rãnrãj tĩ tag ti. Isŷ ãjag mŷ ti rá tag jĕnĕ vĕ, ãjag tŷ *Jesus Cristo* ki ge kŷ nŷtĩn kŷ. Kŷ sóg ãjag kófa ag mŷ jĕnĕg mŷ gé, ũ tŷ kófa ag mré rãnrãj tĩ ag mŷ ke gé, fag mŷ ke gé.

² Ěg jóg tŷ Topĕ jé ãjag tar han, ti jé ãjag krĩ kuprãg, ěg *Senhor* tŷ *Jesus Cristo* ke gé.

Paulo tŷ Topĕ mré vĩ

³ Ājag to sóg Topĕ mré vĩ há han tĩ, sŷ ãjag mĩ ěkrén kŷ. ⁴ Sŷ ãjag to Topĕ mré vĩ kŷ inh fe tóg mrin ke tĩ. Inh mŷ tóg sér tĩ, sŷ ãjag mĩ ěkrén kŷ. ⁵ Ājag tŷ inh mré *Jesus* kãmén kŷ tóg inh mŷ há tĩ, ãjag tŷ inh mré ti to tar nŷtĩn kŷ. Kŷ sóg Topĕ mŷ vĩ há han tĩ, ãjag to. Kŷ ãjag tóg ũri ti vĩ tó há han tĩ. Tovãnh tũ ãjag nĩ. Kŷ tóg inh mŷ sér tĩ. ⁶ Tag ki kanhró sóg nĩ, ha mĕ. Topĕ vŷ ãjag krĩn rã nĩ, komĕr hã, nén ũ há kar to. Kŷ tóg ãjag krĩn tĩgtĩ sir, ti tŷ komĕr hã ãjag krĩn kãn jé, *Jesus Cristo* kãtĩg mãn ke kurã to hã. ⁷ Tag to sóg jykrén, sŷ ãjag mĩ ěkrén kŷ. Inh fe vŷ tŷ ãjag nŷtĩ. Inh hã mré tóg ãjag tar han tĩ, ěg *Senhor* ti. Hã kŷ ãjag tóg inh mré jagtar nŷtĩ, inh se kŷ jĕ tag ti to. Isŷ vãsŷ kavár kŷ jĕ ěn kã sóg ag mŷ Topĕ vĩ kãmén ja nĩgtĩ. Kŷ ãjag tóg inh mré to tar nŷtĩ ja nĩgtĩ gé, ũri ke gé. ⁸ Sŷ ãjag kar venh há tóg tĩ, kŷ Topĕ vŷ ki kanhró nĩ. Inh mŷ ãjag tóg tŷ inh

fe pe nýtĩ. Ęg tỹ *Jesus Cristo* mỹ tỹ ti fe pe ẽn ri ke ãjag nýtĩ, inh mỹ.

⁹ Sỹ Topẽ mré vĩn kỹ sóg ti mỹ ãjag to: “jagnẽ to há ag nýtĩ,” he tĩ. “Ag tỹ komẽr hã jagnẽ to há kar nýtĩ han nĩ. Ag kanhrãn nĩ gé, ag tỹ komẽr hã ã jykre ki kanhrãn kãn jé, ag tỹ ki króm kãn jé,” he sóg tĩ, Topẽ mỹ. ¹⁰ “Ã tỹ ag kanhrãn kỹ ag tóg nén ù há kar ki kanhró nýtĩnh ke mũ. Tag vỹ hapẽ nĩ, ẽn vỹ há sĩ nĩ, he jé ag tóg ke mũ,” he sóg tĩ, Topẽ mỹ. Kỹ ãjag tóg jãnhkri nýtĩnh ke mũ, kỹ ãjag tóg mỹ'ãg ke tú nĩ, *Cristo* kãtĩg mãn ke kurã ẽn kã. ¹¹ Kỹ ãjag tóg vỹjykre há han kãn ke mũ sir, *Jesus Cristo* tỹ ãjag mỹ ti jykre há ẽn nĩm kỹ. Hã jé sóg Topẽ mỹ ãjag tó tĩ. Ti tỹ ãjag krĩ tỹ há' hen kỹ vẽn kar tóg ti tỹ tỹ ùn mág nĩ venh ke mũ. Kỹ ag tóg ti mỹ vĩ há han ke mũ gé sir.

Jesus tỹ inh jykre

¹² Inh kanhkã', inh jagtar mũ ra *Jesus* kãme tóg vẽn kar kri rũm ke mũ. Tag to jykrén. ¹³ Vẽn kar tóg mẽ kãn, ti vĩ ti, porisa ag mré hã, ù tỹ *palácio* ki rĩr tĩ ag mré hã. *Cristo* tugrĩn sóg se kỹ jẽ, hã vég ag tóg mũ. ¹⁴ Kỹ *Jesus* mré ke tỹ hẽn ri ke ag vỹ tar nýtĩ gé sir, ẽn *Senhor* jykre to, inh se kỹ jẽ tag tugrĩn. Hã kỹ ag tóg Topẽ vĩ tó tĩ sir, ag tỹ to tar nýtĩn kỹ, ag mũmẽg vãn nýtĩn kỹ. ¹⁵ Û ag tóg iso jũ nýtĩ, ha kỹ ag tóg *Jesus* tó tĩ, ag tỹ inh ri ke han sór kỹ. Kỹ ù ag tóg iso há nýtĩ, hã kỹ ag tóg ti tó tĩ sir. ¹⁶ Topẽ tỹ inh mỹ vẽn rãnrãj nĩm hã vẽn, sĩ pã'i ag mỹ ti kãmén jé. Hã vég ag tóg tĩ, ù tỹ iso há nýtĩ ag. Kỹ ag tóg ti vĩ tó tĩ. ¹⁷ Û ag tóg hã ra iso jũ nýtĩ, hã kỹ ag tóg ón kỹ *Cristo* kãmén tĩ, ag tỹ inh vĩ kãfór han sór kỹ. Ag tỹ inh kato tẽ ag tỹ iso jũ han sór vẽn tĩ gé. Ag tỹ inh se

tỹ hẽn ri ke han sór vễ. ¹⁸ Hã ra sóg ag to vễnh mỹ nĩ sór tũ nĩ. *Cristo* tó ag tóg mũ mỷr. Ủ tóg ón kỹ tó tĩ, jo ù tóg tó há han tĩ. Ag kar vỹ ti tó tĩ. Kỹ tóg há tĩ. Hã kỹ tóg inh mỷ sér tĩ. Kỹ sóg inh mỷ sér tỹ tũ' he sór tũ nĩ.

¹⁹ Hã ra sóg kren ke mũ gé, ha vem nĩ. Ki kanhró sóg nĩ. Ājag hã ne iso Topẽ mré vĩ tĩ', kỹ *Jesus Cristo* vỹ isar han tĩ gé, ti kuprĩg tỹ. Hã kỹ sóg kren ke mũ. ²⁰ Kỹ sóg tag jãvãnh mũ, ha mẽ. Hẽn ri ke mũn ag tóg inh kavãn ke mũ. Hẽn ri ke mũn ag tóg isén ke mũ. Hã ra sóg ti mré vĩ tĩ, sỹ nén ù kamẽg tũ nĩ jé, sỹ ti kavénh tũ nĩ jé, inh mỷ'ãg tũ nĩ jé. Vễnh kar tỹ isugrĩn *Jesus* tỹ tỹ ùn mág nĩ ven kỹ tóg inh mỷ sér tĩ. ²¹ Inh jykre hã vỹ tỹ *Cristo* ti nĩ, hã kỹ sóg iser kỹ ti venh tĩg ke mũ. Kỹ tóg inh mỷ sér tĩnh mũ. ²² Kỹ sóg hã ra inh kren kỹ ti rãnhraj hã han ke mũ. Hã kỹ sóg sỹ nén han sór mũ ki kagtĩg nĩ. ²³ Inh kren ke mỷ inh mỷ hán tĩ vỹ, iser ke vó? he sóg tĩ. Iser kỹ sóg *Cristo* mré nĩnh mũ. Kỹ tóg inh mỷ hapẽ nĩ, isỹ ti venh há tĩnh kỹ. ²⁴ Jãvo isỹ ãjag mré nĩnh kỹ sóg ãjag tar han ke mũ. Kỹ tóg inh mỷ há kãfór nĩ. ²⁵ Hã tóg inh mỷ ge nĩ. Kren jé sóg ke mũ, he sóg tĩ. Kỹ sóg ãjag kar mré nĩnh ke mũ. Ājag ve jé sóg ke mũ, ãjag tỹ komẽr hã inh vĩ mẽ kỹ ti vĩ kri fi jé. Kỹ tóg ãjag mỷ sér tĩnh mũ, ha vem nĩ. ²⁶ Isỹ ãjag mré nĩ mãn kỹ tóg inh mỷ há tĩnh mũ. Kỹ ãjag fe tóg mrin ke pẽ han ke mũ, ãjag tỹ inh ve mãn kỹ. Ājag mỷ sóg tỹ ùn mág jẽ, *Jesus Cristo* tugrĩn.

²⁷ Ha vé, *Cristo* jykre hã han nĩ. Tag hã to vãsãnsãn nĩ. Hẽn ri ke mũn sóg ãjag venh kãtĩg ke mũ. Hẽn ri ke mũn sóg ãjag venh kãtĩg ke tũ nĩ. Inh kãtĩ tũ ra jagnẽ mré vễjykre pir han kỹ nỹtĩm nĩ.

Jesus kãme hã tó m nĩ. Ti ki ge kũ nýtĩm nĩ. Sỹ tag mẽn hã tóg tĩ, ãjag to. ²⁸ Ũ tỹ ěg kato vãsãnsãn mũ ag kamẽg tũg nĩ. Hã tugnĩn ag tóg ag tỹ nũgme ki vár ke ki kanhró nýtĩ. Hã tugnĩn ãjag tóg ãjag krenkren ke ěn ki kanhró nýtĩ gé sir. Topẽ vỹ ěg tar han ke mũ, ěg tỹ ag tỹ hẽn ri ke jé gé. ²⁹ *Cristo* ki ge kũ ãjag nýtĩ. Kũ ãjag tóg ti tugrĩn jagtar nýtĩnh ke mũ gé. Hã jé tóg ãjag kuprẽg. ³⁰ Hã kũ ãjag tóg inh kóm ti jagy vég tĩ gé. Ag tỹ vãsỹ inh kato vãsãnsãn ěn ve ja ãjag tóg nĩgtĩ gé. Ũri sóg hã vég tĩ ver. Kũ inh kóm tar nýtĩm nĩ.

2

Topẽ kósin tỹ tỹ ěprã ke nĩ

¹ Ha vé, sỹ ãjag jyvẽn só r vẽn, ha mẽ. ãjag tỹ *Jesus* jykre han kũ nýtĩ tag vỹ ãjag tar han tĩ. Ti tỹ ãjag to há nĩ tag vỹ sér tĩ. Ti kuprĩg vỹ tỹ ãjag jagrẽ nĩ. Kũ ãjag tóg jagnẽ to há nýtĩ gé. Jagnẽ jagãgtãn ãjag tóg tĩ gé. ² Kũ inh jagãgtãn nĩ gé. Inh fe tỹ mrin kem nĩ gé, inh mũ sér tĩ jé. Jagnẽ mré vỹjyre pir hã han nĩ, ha mẽ. Jagnẽ to há tãvĩ nýtĩm nĩ. ãjag tỹ nén ũ to jykrén kũ jagnẽ mré to jykrén nĩ, ãjag tỹ vỹjyre pir hã han jé. ³ Vẽsỹ ũn mág han só r tũg nĩ. Jagnẽ kãfór han só r tũg nĩ. “Tỹ inh ũn sí nĩ,” hem nĩ. Jagnẽ mũ: “inh kãfór ti nĩ,” hem nĩ gé. ⁴ ãjag tỹ ãjag tũ ki rĩr mré hã jagnẽ tũn ki rĩrm nĩ gé. ⁵ *Jesus Cristo* kóm ti jykre han nĩ gé, jagnẽ mũ. Ti tỹ vỹjyre han hã vẽn, ha mẽ.

⁶ Topẽ hã pẽn ja ti nĩ mũr, *Jesus* ti, ti tỹ ti mré nĩn kũ. Hã ra tóg tá nĩ kũ: “isũ vẽn, kanhkã ti. Hã kũ sóg ěprã ke ag to tĩg ke tũ nĩ,” he ja tũ nĩ. ⁷ Kanhkã tá ti tỹ nén tovãnh kãn só r ja ti nĩ. Kũ tóg ěg ri ke nĩ jé

kātīg sór ja nī. Hã kÿ tóg kātīg ja nī. Ēprã ke jagtar ri ke tóg nī, ti tÿ ěprã ke fi ki mur kÿ. Ēg tÿ ěprã ti ve kÿ tóg tÿ ěg hã pē nī. ⁸ Vēsÿ ũn mág han ja tũ tóg nī. Kÿ tóg ti jóg vī hã han ja nīgtī. Ti vī han kÿ tóg ter ja nī. Krunh to sa kÿ tóg ter ja nī, mÿr, ha mē. ⁹ Hã kÿ Topē tóg ti tÿ vēnh kar kãfór han sir. Kÿ tóg ti jijin mũ sir. Kÿ ti jiji tag tóg vēnh kar jygi kãfór nī. ¹⁰ Ēg tÿ ti jiji mē kÿ vēnh kar tóg ti krēm mũgmũg ke kãn mũ sir, kanhkã tá ke kar ag, ěprã ke kar ag ke gé, vēnh kuprīg kar ag ke gé. ¹¹ Kÿ vēnh kar tóg: “*Jesus Cristo* vÿ tÿ pã'i mág nī,” henh ke mũ sir. Tag hã tugrĩn ag tóg sir Topē to: “tÿ tóg ěg kãfór kar nī,” he mũ. Tag to jykrén nī, ãjag tÿ ti kóm han jé, *Jesus Cristo* kóm.

Ēg tÿ ěprã ke ag mÿ jēngrē han ke

¹² Inh kanhkã', ãjag ki sóg fe nī. Inh vī han ãjag tóg mũgtī, sÿ ãjag mré nĩn kÿ. Hã ra sóg ũri ãjag mré nī tũ nī. Ge ra inh vī kri fim nī. Ājag krenkren ke vē. Kÿ Topē jykre hã han nī. Topē kamēg nī. “Ti mÿ ěg to jũnh ke tũ nī vÿ?” hem nī. ¹³ Ti hã ne tóg ãjag krĩn há han tĩ', ti jykre tÿ ãjag mÿ sér tĩn jé, ãjag tÿ hã mĩ hã mũn jé.

¹⁴ Ājag tÿ ti jykre han kÿ ti jykre to vī vī he tũg nī, ti tÿ kejēn ãjag mÿ jagy ra. Kÿ jagnē mÿ jagnē vī kafãn tũg nī gé, ti jykre to. ¹⁵ Hã tugnĩn ũ tóg ãjag to jykrén kónãn ke tũ nī, ãjag tÿ kygnēg tũ nĩn kÿ. Kÿ ãjag tóg tÿ Topē krē nÿtĩ gé, ãjag tÿ ti jykre há han kÿ. Ēprã ke kar vÿ jykre pãno nÿtĩ, Topē vī mranh kÿ. Kÿ ãjag tóg ag mÿ jēngrē ri ke nÿtĩ, ãjag tÿ ag mÿ Topē vī kãmén kÿ. ¹⁶ Ājag tÿ tag han kÿ sóg tÿ ũn mág jēnh ke mũ gé, ãjag tugrĩn, *Cristo* kātīg mãn ke

kurã ên kã. Kĩ sóg ãjag to: “inh pijé fagrĩnh mĩ ag to vãsãn'. Inh pijé fagrĩnh mĩ ag mĩ Topẽ vĩ kãmén',” henh ke mũ.

¹⁷ Hẽn ri ke mũn ag isén ke mũ. Kĩ inh kyvénh tỹ inh ki kutê kũ tóg êg tỹ Topẽ mĩ nén ù pũn ri ke nĩnh mũ. ãjag tỹ ti ki ge kũ nỹtĩ tũgrĩn ke vẽ. Ge ra tóg inh mĩ sér tĩnh mũ. Inh fe tóg mrin kenh ke mũ, ãjag kóm. ¹⁸ Kũ tóg inh mĩ ti tỹ ãjag mĩ sér tĩnh há tĩ gé, iser ke ti.

Timóteo mré Epafrodito

¹⁹ Sỹ ãjag mĩ *Timóteo* jẽnẽnh há tóg tĩ, êg *Senhor* tỹ to: “he,” henh kũ. Ti tỹ tá vỹn ke kũ tóg inh mĩ ãjag kãmén ke mũ. Kũ inh krĩ tóg kãnhvĩ' henh ke mũ sir, isỹ ãjag to vémé há mẽn kũ. ²⁰ Ti hã ne tóg ãjag mĩ êkrén mág tĩ'. Û tóg ti ri ke tũ pẽ nĩ, ti tỹ ãjag to há nĩn kũ. ²¹ Vẽn kar ag vỹ: “inh rãnrãj vỹ inh kutãn mũ,” he kãn mũ. Hã kũ ag tóg *Jesus* rãnrãj han tũ nĩgtĩ. ²² Hã ra ãjag tóg *Timóteo* ki kanhró nỹtĩ. Inh kósin ri ke ti nĩ. Êg krẽ ag vỹ êg mré êg rãnrãj han tĩ. Kũ *Timóteo* vỹ inh mré Topẽ vĩ tó tỹ rãnrãj tĩgtĩ, ti tỹ tỹ inh kósin ri ke nĩn kũ. ²³ Ti hã jẽnẽ jé sóg ke mũ, ãjag to. Hã ra sóg ver ag tỹ inh mĩ nén tó mũ mẽ sór mũ, ù tỹ inh ség mũ ag. Isỹ ag tỹ inh mĩ nén tó mũ mẽ kar kũ sóg vãhã ti jẽnẽnh ke mũ. ²⁴ Hẽn ri ke mũn sóg kãnhmar ãjag venh tĩg ke mũ gé. Êg *Senhor* tỹ *Jesus* hã ne ki kanhró nĩ'.

²⁵ Hã ra tóg sỹ vêsýmér ù jẽnẽnh há tĩ, ãjag to. Hã kũ sóg *Epafrodito* mỹ: “ha ag to vỹn ké,” he mũ. ãjag hã ne ti jẽnẽ ja nĩgtĩ', ti tỹ inh ki rĩr jé. Kũ tóg inh mĩ há tĩ. Inh mré tóg Topẽ rãnrãj han tĩ mỹr. Kũ tóg inh kóm Topẽ vỹ to jagtar nĩ gé. ²⁶ Hã ra tóg

ãjag mĩ êkrég mũ. Kĩ tóg ãjag to krĩ kufy jagy nĩ sir, ãjag tỹ ti kaga mẽ ja ên tugrĩn. ²⁷ Kaga ja tóg nĩgtĩ mĩr. Kĩ tóg ter kren pẽ han. Hã ra Topẽ tóg ti jagãgtãn. Kĩ tóg há' he mũ sir. Ti ter ra sóg inh jagtar tag kri vêsýrénh mág ke mũ vê. Hã ra Topẽ tóg inh jagãgtãn gé. ²⁸ Hã kĩ sóg ti mĩ: “ha tĩg to fũrũn,” he mũ sir, ãjag fe tỹ mrin ke jé, ãjag tỹ ti ve kĩ. Hã kĩ inh jagtar tóg pãgsĩ' henh mũ gé sir. ²⁹ Ti jun kĩ ti to mĩ sér nỹtĩm nĩ, ãjag tỹ ti ve mãn kĩ, êg *Senhor* tỹ ti jy nĩgãn kĩ. Kĩ ti mĩ: “há tóg tĩ,” hem nĩ, ãjag mĩ sér tĩn kĩ. ³⁰ *Cristo* rãnrãj tugrĩn tóg ter kren mĩr. Hã ra tóg tovãnh ja tũ nĩ. Hã kĩ tóg inh ki rĩr há han. ãjag jẽgja kã jẽg kĩ tóg inh ki rĩr há han. Û tỹ ge mỹ vĩ há han nĩ.

3

Jesus jykre hã vỹ ti pin kĩ há nĩ

¹ Inh kanhkã', vãhã sóg ãjag mĩ nén ù tónh ke mũ gé sir, ha mẽ. Êg *Senhor* ki ãjag ge kĩ nỹtĩ. Hã kĩ mĩ sér nỹtĩm nĩ. Tag rãn inh huri. Hã ra sóg rãn mãn mũ. Sỹ ãjag mỹ tag tó to sóg krónh ke sór tũ nĩ. ãjag mỹ tóg há tĩ, sỹ ti tỹ ãjag mỹ sér nĩ to ãjag jyvẽn kĩ.

² Vẽnh ki rĩr. Ón kĩ Topẽ vĩ tó tĩ ag vỹ junjun ke mũ, vỹjyre pãno han mũ ag, ha vem nĩ. Inh mỹ ag tóg kasor ri ke nỹtĩ. Ón kĩ ag tóg ãjag gré fár junun kym sór mũ. Hã kĩ vẽnh ki rĩr. ³ “Êg fár kym hã tugrĩn êg tóg tỹ Topẽ krẽ nỹtĩ,” he ag tóg tĩ, ón kĩ. Hã tũ vê. Topẽ kuprĩg vỹ tỹ êg jagrẽ nĩ, kĩ êg tóg êg jagrẽ tag tugrĩn Topẽ mỹ vĩ há han tĩ, êg tỹ ti ki ge kĩ nỹtĩn kĩ. Hã tugrĩn êg tóg tỹ Topẽ krẽ pẽ nỹtĩ. Êg tỹ êg fár kym mũ ra tóg tỹ nén ù tũ nĩ. Êg fár vê mĩr, kĩ

tóg ãg kren han ke tũ nĩ. ⁴ ãg fár tỹ ãg kren han ke nĩ ra sóg, tỹ inh kren han sór mũ vễ. *Moisés* jykre hã tỹ ãg kren han ke nĩ ra sóg, hã tỹ inh kren han sór mũ vễ. Hã ra tóg ge tũ nĩ. ⁵ Vãsỹ inh jykre hã vễ, ha mẽ. Isỹ kurã tỹ 8 (ke) han kỹ ag tóg inh gré fár junun kym, isỹ tỹ *povo tỹ Israel* krẽ'nĩn kỹ, ãg jógjóg ve tỹ *Benjamim* krẽ'krẽ ag kã ù. Kỹ inh han mũ fag vỹ tỹ *Judeu* pẽ nỹtĩ. Inh mog kỹ sóg tỹ *Fariseu* nĩ. Hã ra *Fariseu* ag tóg *Judeu* ag jykre to tar tãvĩ nỹtĩ. ⁶ Sỹ ãg jykre to tar pẽ nĩn hã kỹ sóg *Jesus* ki ge kỹ nỹtĩ ag vóg kónãn. Topẽ tỹ *Moisés* mỹ vễjykre nĩm ja ẽn ki króm kãn ja sóg nĩgtĩ mỹr. Vễjykre ẽn mranh ja tũ sóg nĩgtĩ. Ẽn kã sóg tỹ ùn kuryj ja nĩgtĩ. ⁷ Hã kỹ sóg ag mỹ tỹ ùn hapẽ ja nĩgtĩ. Hã ra sóg ùri tag kar to: “nén ù tũ vễ, inh kókén jé tóg ke mũ,” he mũ sir. Sỹ *Cristo* ki rã kỹ sóg ẽn tovãnh kãn mũ sir. ⁸ Kỹ, hã vễ. Inh jykre si kar tóg inh mỹ kórég nĩ, ùri, ti tỹ inh kókén kỹ. Nén pir hã ne há nĩ, hã vỹ: isỹ ãg *Senhor tỹ Jesus Cristo* ki kanhró nĩ jé, he mũ. Hã kỹ sóg inh jykre si ẽn tovãnh kãn, isỹ *Cristo* hã ki rã kỹ jẽn kỹ. ⁹ Kỹ sóg ti hã ki rã kỹ jẽ sir. ùri sóg *Moisés* jykre ki króm tigrĩn vễsỹ ùn mág han mãn sór tũ nĩ ha. *Jesus* ki rã hã tigrĩn sóg tỹ ùn mág jẽ ha. Hã tigrĩn Topẽ tóg iso: “há ti jẽ ha,” he mũ. ¹⁰ Sỹ ti ki kanhrãn kỹ jẽ tag hã tóg inh mỹ há nĩ. Ti hã vỹ ti ter kar kỹ rĩr mãn, kỹ sóg ti mré rĩr mãn sór mũ gé. Hã jé sóg ti mré jagtar sór mũ gé. Iser kỹ sóg ti ter ri ke han sór mũ gé. ¹¹ Sỹ rĩr mãn há tóg tĩ mỹr, iser kar kỹ. Hã jé sóg ti ri ke han sór tĩ.

Vẽnhvó kãme

¹² Ver sóg ki kanhrãn kãn ja tũ nĩ. Ver sóg tá krỹg ja tũ nĩ. Hã ra sóg vãsãn tĩ, sỹ komẽr hã ti ki

kanhrän kãn jé, ti tỹ inh ki kanhró nĩ ãn ri ke, isỹ tỹ *Cristo* tũ jãn kỹ.

¹³ Inh kanhkã', ver sóg tá krỹg ja tũ nĩ. Hã ra sóg tag han mũ, ha mẽ. Vēsỹjãm sóg mĩ ãkrén mãn tũ nĩ ha. Vãsãn mãn', vãsãn mãn', he jé sóg ke mũ ha, isỹ kejẽn tá krỹg jé. ¹⁴ Ag tỹ jagnẽ mré pétẽ ri ke han sóg tĩ mỹr. Jagnẽ mré ag tóg pétẽ tĩ, ù tóg gỹjỹ he sór tĩ. Ën ri ke han sóg tĩ. Inh gỹjỹ vỹ tỹ isỹ rĩr krỹg ja tũ venh ke ti nĩ. Hã jé Topẽ tóg ãg kuprẽg, *Jesus Cristo* tugrĩn.

¹⁵ Û tỹ *Jesus* to sygsanh mũ ag jé inh kóm han kãn. Û tỹ hã ra to: “hã tũ vễ,” hen kỹ Topẽ jé ti kanhrän.

¹⁶ Kỹ ãjag tỹ ti jykre mẽg mũ tag hã jagma mũm nĩ, ãjag tỹ tá junjun jé.

¹⁷ Inh kanhkã', inh jykre hã han kãn nĩ. Kỹ ù tỹ inh jykre ri ke han mũ ãn jykre tugnỹm nĩ gé, ãjag tỹ ag mré hã han jé. ¹⁸ Û ag tóg ón kỹ *Jesus Cristo* ki ge kỹ nỹtĩ. Hã kỹ ag tóg ti jykre kato vãsãnsãn mũ, *Jesus* tỹ ãg jagfy krunh to ter mũ ra. Ag kãmén tỹ hẽn ri ke han isóg huri, ãjag mỹ. Hã ra sóg ãjag mỹ ag tó mãn ke mũ gé sir. Inh fe kaj tóg tĩ, kỹ sóg fỹ mũ sir, ag jykre to. ¹⁹ Nũgme ki ag tóg vár ke mũ, *inferno* ki, ha mẽ. Jẽn há tãvĩ han sór ag tóg mũ. Tag hã tóg ag mỹ sér tĩ. Nén tỹ ãg mỹ'a han tĩ tag hã tóg ag mỹ sér tĩ. Ëg tỹ tag mĩ vég tĩ ãn hã to ag tóg jykrén sór tĩ. ²⁰ Ag jãvo ãg jamã vỹ kanhkã tá nĩ. Kanhkã tá tóg kãtĩg ke mũ, ãg kren han ke mũ ti, hã vỹ: ãg *Senhor* tỹ *Jesus Cristo*, he mũ. Ti hã jãvãnh ãg tóg nỹtĩ. ²¹ Ti hã ne tóg ãg han mãn ke mũ', ti kãtĩg kỹ'. Ëg tỹ ga kri mũn kỹ ãg tóg ver krój nỹtĩ, ãg tỹ tỹ ãprã ke nỹtĩn kỹ. Ti tỹ ãg mỹ ãg fãr tãg han mãn kỹ ãg tóg ti ri ke nỹtĩnh mũ, ti mág ri ke, ti tar ri ke, ti sĩnvĩ

ẽn ri ke. Ti tar tugnĩn tóg nén kar tỹ ti krēm ke han mǎn ke mũ gé.

4

Paulo tỹ ẽg jyvẽn

¹ Inh kanhkã', tỹ ãjag tóg inh mỹ inh jãvy ri ke nỹtĩ. Kỹ tóg sỹ ãjag venh há tĩgtĩ, sỹ ãjag to há nĩn kỹ. ãjag hã tugnĩn inh fe tóg mrin ke tĩ. ãjag hã tugrĩn sóg tỹ ùn mág jẽ. ãjag to sóg hapẽ nĩ. Hã kỹ tar nỹtĩm nĩ, ẽg *Senhor* jykre to.

² Vãhã sóg *Evodia* fi jyvẽn sór mũ, *Síntique* fi ke gé, ha mẽ. “Jagnẽ mré vễjyre pir hã han nĩ,” he sóg mũ, ãjag mỹ. “*Jesus* mré ke vỹ tỹ ãjag nỹtĩ, kỹ jagnẽ kato vãsãn tũg nĩ,” he sóg tĩ. ³ Kỹ sóg ã mỹ ke mũ gé, vỹ. Inh mré ã tóg ẽg *Senhor* rãnrãj han tĩ. Kỹ fag jyvẽn nĩ, fag tỹ jagnẽ to há nỹtĩ jé. *Clemente* ag mré fag tóg Topẽ ví ti tó tĩ gé, vẽnh kar mỹ. Fag jigji vỹ rãnrán kỹ nỹtĩ, Topẽ *livro* ki. Hã kỹ tóg vẽnhmỹ nĩ, fag tỹ jagnẽ to jũ ti.

⁴ Ẽg *Senhor* mré ke vỹ tỹ ẽg nỹtĩ, kỹ mỹ sér nỹtĩm nĩ. Tag tó inh huri, hã ra sóg tó mǎn ke mũ sir, ha mẽ. Mỹ sér nỹtĩm nĩ mỹr, ha mẽ.

⁵ Vẽnh kar to fe nỹtĩm nĩ. Ẽg *Senhor* kãtĩg mǎn ke vỹ kakó tĩ ha, ha mẽ. ⁶ Krĩ kufy nỹtĩ tũg nĩ. Nén kar tóm nĩ, Topẽ mỹ, ti mré vĩn kỹ. Kỹ ti mỹ nén kar to vĩm nĩ gé, ãjag tỹ nén ve sór mũ kar to. Kỹ ti mỹ nén kar to: “há ti nĩ,” hem nĩ gé, ãjag tỹ ti mỹ *agradecer* hen kỹ. ⁷ Kỹ Topẽ vỹ ãjag krĩ tỹ kuprã' henh ke mũ. Ẽg tỹ nén kar to jykren há ra ẽg tóg vêsóg ki ẽg krĩ kuprãg ki kagtĩg nỹtĩ. Ti hã ne ẽg fe tỹ há' he tĩ'. Ti hã ne ẽg krĩ kuprãg tĩ'. Kỹ tóg kuprã pẽ nĩgtĩ sir, ẽg tỹ *Jesus Cristo* ki ge kỹ nỹtĩn kỹ.

⁸ Inh kanhkã', vãhã sóg ãjag mÿ nén ù tó sór mÿ gé. Nén ù há hã to jykrén nĩ, hã vÿ: “ki hã tó,” he mÿ. Ěg tÿ nén ù to: “há ti nĩ,” he ěn hã to jykrén nĩ. Vějykre kuryj hã to jykrén nĩ, nén ù jãnhkri hã to jykrén nĩ. Nén ù sĭnvĩ kar to jykrén nĩ gé, ki hã ke kar to. Tag kar to ěg tóg: “sér ti tĩ,” he tĩ. Hã kÿ to jykrén mág han nĩ. ⁹ Ājag kanhrãn mág sóg huri, sÿ ãjag mÿ ti jykre kãmén kÿ. Kÿ ãjag tóg inh jykre tugnÿm ja nĩ gé. Kÿ isÿ nén han mÿ ěn hã han nĩ. Kÿ ù tÿ ěg krĩ kuprãg mÿ ěn hã vÿ ãjag tar han ke mÿ, Topě ti.

Paulo tÿ ag mÿ vĩ há han

¹⁰ Ha vé, inh fe tóg mrin ke mÿ, ãjag tÿ inh mÿ nén ù jĕnĕnh kÿ. Kÿ sóg to Topě mré vĩ há han', vĩ há han' he mÿ. Inh mĩ ãjag tóg ěkreg mÿgtĩ. Vãsÿ ãjag tÿ inh mÿ ne jĕnĕnh ke tóg tũ tĩ. Hã kÿ ãjag tóg inh mÿ nén ù jĕnĕ ja tũ nĭgtĩ. ¹¹ Hã ra sóg ãjag mÿ isÿ nén ve sór mÿ ěn ti tó ja tũ nĩ. Sÿ nén vég mÿ kar vÿ inh mÿ há nĩ. ¹² Isÿ nén ù vég tũ ra tóg inh mÿ há nĭgtĩ gé. Isÿ nén ù e ven kÿ tóg inh mÿ há nĭgtĩ gé. Nén kar tag ve sóg huri. Kejĕn sóg tógá nĭgtĩ. Kejĕn sóg kókĩr nĭgtĩ. Kejĕn sóg nén ù kar vég tĩ. Kejĕn sóg nén ù vég tũ nĭgtĩ. ¹³ Nén kar to sóg tar nĩ, ěg *Senhor* tÿ isar han kÿ.

¹⁴ Hã ra tóg há nĩ, ãjag tÿ inh jagãgtãn kÿ, ãjag tÿ inh jagtar nĩ tag to jykrén kÿ. ¹⁵ Vãsÿ ãjag tóg inh mÿ nén ù nĭm ja nĭgtĩ gé, isÿ ãjag mÿ *Jesus* kãmén ven kÿ. Sÿ ga tÿ *Macedônia* ki kutĕ kÿ ãjag hã tóg inh mÿ nén ù jĕnĕ ja nĭgtĩ, ãjag pir mÿ, ãjag, hã vÿ: *Filipos* tá ke ag, he mÿ. Ű pijé ãjag mré isÿ nén vég mÿ to jykrén ja nĭgtĩ'. Ājag pir mÿ ãjag tóg inh mré

to jykrén inhhã. Tag ki kanhró ãjag tóg nýtĩ. ¹⁶ Isỹ ãmã tỹ *Tessalônica* tá nĩn kỹ ãjag tóg inh mỹ nén ù jẽnẽ mãn ja nĩgtĩ gé. Kar kỹ ãjag tóg ù jẽnẽ mãn', ù jẽnẽ mãn' he ja nĩgtĩ gé, ãjag tỹ inh ki rĩr há han jé. ¹⁷ Hã ra sóg isỹ jãnkamy venh ke ãn to jykrén sór tũ nĩgtĩ. ãjag tũ mág nýtĩ kỹ tóg inh mỹ há tĩ. ¹⁸ Nén kar vỹ inh ki junjun há han. Sỹ nén ve sór mũ ãn ve kãn inh huri. *Epafrodito* vỹ inh mỹ vin kãn. Topẽ mỹ nĩm ja vẽ, ãjag tỹ inh mỹ nén nĩm ja ti. Kỹ tóg ti mỹ sér tĩ sir. Ti mỹ tóg ãjag tỹ ti mỹ nén ger há pũn ãn kãfór nĩ sir. ¹⁹ Ëg jóg tỹ Topẽ vỹ ãjag mỹ nĩm kãn ke mũ, ãjag tỹ nén ve sór mũ ãn ti. Ti hã ne tóg nén kar tỹ tũ nĩ', kanhkã tá nĩ ãn ti'. Hã kỹ tóg ãjag mỹ nén kar nĩm ke mũ, *Jesus Cristo* tigrĩn. ²⁰ Ëg kar jé ãg jóg tỹ Topẽ to: “tỹ ti ùn mág nĩ, tỹ ti ùn tar nĩ,” hé. Kỹ ãg tỹ ti mỹ vĩ há han vỹ tũ' henh ke tũ nĩ. Hã vẽ.

Paulo tỹ ag mũ ãkrén

²¹ Û tỹ *Jesus Cristo* ki ge kỹ nýtĩ kar ag mũ sóg ãkrég tĩ. Ëg kanhkã tỹ tag ki inh mré nýtĩ ag vỹ ãjag mũ ãkrég tĩ gé. ²² Kar kỹ tag mũ ù tỹ Topẽ ki ge kỹ nýtĩ kar ag vỹ ãjag mũ ãkrég tĩ gé, pã'i tỹ *imperador* ãn mág krēm nýtĩ ag kar ke gé.

²³ Ëg pã'i tỹ *Jesus Cristo* jé ãjag tar han. Hã vẽ.

Topẽ vĩ rá **New Testament in Kaingang (BR:kgp:Kaingang)**

copyright © 2011 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Kaingang

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Kaingang

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 26 Mar 2022
16af52c8-0e45-5e91-b36c-cd314d36d7fc